Ч. 18 (13.257). Львів, пятниця 27. січня 1933. Poużtowa opłata ... Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 4·00 зол. Чвертьрічне 12·00 „ Піврічне 24·00 „ Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Замогильний дух.

(Допис з Волині.)

Волинь, 22. січня 1933.

I.

Не можна поминути мовчанкою останньої передової статті у волинському проурядовому тижневику „Волинь“ (ч. 2.) під назвою „Дух на степу“.

Але раніше, ніж винотувати деякі цікаві для нас місця цієї статті, мусимо сказати два слова про той хаос, що далі панує в умах польських політиків і журналістів північно-західніх земель.

Вже сама назва статті „Дух на степу“ говорить про нереальність думання співробітників часопису, про відгуки в ньому романтизму з початків минулого століття, про те врешті, що поруч духа Заглоб живе ще дух романтиків Залеського, Мальчевського, Ґощинського й інших. Словом, не один, а багато духів минувшини й сентиментальних і жорстоких. Не видно лише одного духа — духа сучасности.

Одначе мусимо ствердити, що дозрівання українських мас, зміцнення динаміки нашого збірного життя, гідна постава населення в обороні свого національного „я“ зробили вже на польські громадські кола деяке враження. Інша річ, що місцеві державно-політичні чинники по інерції ведуть далі свою безоглядну політику.

І власне все нещастя в тому, що перші і другі, бачучи, як стає на ноги кілька-мільйонова маса українського народу на цих землях, ніяк ще не можуть примиритися з цим фактом і все ще звертаються або до романтичних духів зперед сотні років або до „огня й меча“.

II.

„Волинь“ вмістила згадану статтю з приводу деякої метаморфози А. Новачинського в його статті в „АБЦ“ з дня 1. I. ц. р., який врешті порадив своїм землякам занехати неґацію української культури, а навпаки — знайомитися з нашою літературою, музикою, пластикою і т. д. і взагалі українську справу трактувати зовсім інакше.

Та старий „дух степів“, що все ще покутує у „Волині“, поробив для себе й для своїх земляків такі висновки, що під ними напевне підписався б і Заглоба і п. Ґрабський.

III.

„Волинь“ починає свої висновки з того, що поляки неґували нас:

„Не вміли ми, — каже вона, — в належній мірі пізнати його (українського суспільства) духового дорібку а часом з дивною легкодушністю неґували навіть істнування відрубної культури того громадянства...“ „В польській державі мешкає кілька мільйонів польських горожан української національности, яких змагання, аспірації, розвиток культури й усе те, що складається на відрубність психіки цього суспільства, творить зміст важної політичної проблеми“.

Здавалось би, що з признання факту відрубности української культури й життєвої потенції українських мас можна зробити лише один льогічний висновок: відрубне суспільно-політичне життя. Але „дух степу“ мусить зводити політиків на манівці. І далі в статті бачимо вже самі блудні вогники степів. Признаючи делікатно, що навіть польській культурі не властиво цілковито зізолювати себе від впливів культури української жадними китайськими мурами, „Волинь“ раптом кидається вслід за згаданими блудними вогниками й каже:

„Одначе мусимо цю суспільність (українську) знати, коли хочемо мати якийнебудь вплив на оформлення духових явищ в українськім суспільстві“ (!) Мусимо також, піддаючи українське молоде покоління найчистішим та істотним впливам нашої духової культури, в широкій скалі громадського виховання“ й т. д. Поруч нас істнує молоде життєве суспільство, розвиток якого може йти по думці наших інтересів, або всупереч їм...“ „Хочемо мати руку на живчики всіх проявів українського життя“ (!).

Старі пляни, старі блудні вогні. Мати руку на живчику признаної відрубної, одних літ з польською, української культури сорокмільйонового народу, що живе одним духовим життям поза ріжними межами й океанами? Мріяти про те, щоби дати *своє* суспільне виховання молодому українському поколінню, яке дає такі яскраві докази, що сама смерть не може того зробити?

Мусимо ствердити факт, що деякі відломи польського суспільства вже починають шукати шляхів до розвязання українського питання, але шукають шляхів виключно оманливих, усе ще надіючись на те, що вдасться їм узяти у свої руки українську душу й українську відрубну культуру.

Цього не буде, бо цього силою природи бути не може. „Дух віє куди хоче“, і український творчий дух ішов, йде й буде йти лише своїми власними природніми шляхами.

Тому ми порадилиб „Волині“ пошукати інших, правдивих шляхів до розвязання української проблеми.

Зрештою, самі балачки про відрубність української психіки й культури стоять у страшній суперечности з практикою на Волині. Але про це іншим разом.

Senex.

НАВИВОРІТ.

(З совітської дійсности).

Писав до мене один приятель з Полтави, що все життя в СРСР іде навиворіт та що й часописи тамошні треба починати читати з оголошень, а не з передовиці, як це приняте в цілому світі. Признаюся, що не вірив я йому, бо він контрреволюціонер на всі 100 відсотків. Але якось я пригадав пораду свого приятеля і почав читати всі совітські часописи від слів: „Відповідальний редактор“...

І якже я був здивований, переконавшись, що справді, переглянувши тільки самі оголошення, можна газети далі й не читати, бо часом зміст оголошень дає цілковиту уяву про совітську трагічну, а іноді й трагікомічну дійсність.

Я хочу познайомити шановних читачів зі змістом трьох таких оголошень.

У ленінградському виданні „Красная Газета“ читаємо:

1) „Продається за 1500 рублів убрання англійське. Вул. Червоних З. 1-24-26, помешкання 112. Дзвонити чотирі рази до Максимова. Оглядати від 5 до 7 вечора“.
2) „Чорні черевики ч. 11 продам за 200 рублів“.

Коментарі до цих двох оголошень, на нашу думку, зайві!

Натомісць довше зупинимось на третьому оголошенні. Воно надруковане в чч. 182 і 183 час. „Більшовицька Правда“ за 1932 рік і звучить так:

„Вінницька обласна контора „Торгсін“ повідомляє, що його універмаги в містах: Вінниці, Бердичеві, Шепетівці, Проскурові, Могильові, Камянці, Гумані і Тульчині одержали широкий асортимент — великі партії: мануфактури, взуття, готов. одягу, трикотажу тощо, а також продукт. краму: муку, крупи, цукор тощо. Ціни на крам значно знижені. Продаж усім у бажаному асортименті, необмеженою кількістю на брухт золото (лом), чужоземну валюту, золоті монети і за перекази зза кордону“.

Нехай шановний читач тільки трохи вглибиться у зміст цього оголошення, то зрозуміє те, чого „інтурісти“ в Совітах не помічають.

...„універмаги в містах: Вінниці, Бердичеві, Шепетівці, Проскурові, Могильові, Камянці, Гумані і Тульчині одержали широкий асортимент — великі партії мануфактури, взуття, одягу, трикотажу тощо, а також продукт. краму: муку, крупи, цукор тощо“...

Виходить, що інші міста та населені пункти цього всього або зовсім не одержали, або одержали невеликі партії.

Якби в тих універмагах (універсальні магазини) та продавали речі люксусові, то не булоб чого дивуватись, алеж мова йде про продукти „ширпотребу“ та про продукти відживлення, без чого населення в нормальних умовах істнувати не може.

...„Продаж всім“...

Виходить, що в Совітах не всі мають право купувати продукти першої потреби!

...„Продаж... у бажаному асортименті, необмежено кількістю“...

Ліпшої щирости не може бути! Отже, як 2×2=4, ясно, що на всі перечислені продукти „ширпотребу“ та на продукти відживлення було та є обмеження при купівлі їх поза магазинами „Торгсіну“.

...„Продаж... за брухт золото (лом), чужоземну валюту, золоті монети і за перекази зза кордону“

Нещасливі робітники і селяни совітські! Невже ви ще маєте якесь золото, чужоземну валюту та золоті монети? Чи може вам хтось робить перекази грошові зза кордону? Мабуть, ні!

Треба догадуватись, що все те має так звана „совбуржуазія“ та т. зв. апаратчики, але чи не патріотизму ради, для спасення пролетарської соцбатьківщини, для поправи катастрофального фінансового стану совітів, вони таки не хотять добровільно розлучитись зі своїми дорогоцінностями.

Ще багацько можна булоб сказати про цю сензаційну частину оголошення, а особливо тим, що в свій час уважали Уряди Центральної Ради та Директорії за „буржуазні“, але ми зупинимось ще тільки на одному моменті.

Істнує у нас добра приповідка: „Пішли дурного Богу молитися, то він і лоб пробе“. Так воно мабуть вийшло і з оголошенням у двох числах „Більшовицької Правди“, органі Вінницького обласного Комітету КП(б)У, міського Комітету КП(б)У, обласного виконавчого Комітету і обласної ради професійних спілок. Бо хібаж не ясно, що подібного змісту оголошення пустити в світ не можна.

Якби така халепа трапилась у буржуазній ґазеті, то тут є виправдання: перед оголошеннями у буржуазних ґазетах, як правило, стоять ці 6 слів: „За зміст оголошень редакція не відповідає“.

У совітських-же часописах такої замітки бракує. Тому не завидуємо редакторам більшовицьких газет, що вони не хотячи, і не могучи в своїх орґанах описувати тамошньої нужди в редакційній частині пропускають мимоволі у світ правду в анонсових відділах своїх газет. Буває, що і за такі анонси треба писати покаяння.

А писати покаяння за оголошення це вже доволі прикра справа, бо тут не тільки за марксизм чи ленінізм, а навіть і за „ґенеральну лінію“ важко щось сказати.

Як. Тан-ра.

Розпуск грецького парляменту.

З Атен повідомляють, що президент республики Заіміс вислав 23. ц. м. сенатові письмо, яким на основі конституції зажадав розвязання парляменту. Нові вибори мають відбутися 5. березня. Тому, що республиканська партія в сенаті має сильну перевагу, розвязання принято. Провідник опозиції, рояліст Цальдаріс, оголосив письмо, в якім розпуск парляменту назвав революційним актом, бо новий уряд Венізельоса не зложив у парляменті ще ніякої заяви.

Важке внутрішнє положення Німеччини.

Після недільних заворушень в Берліні внутрішнє положення в Німеччині тільки загострилося і ніхто вже не має надії, після останньої невдачної спроби центровців, скласти парляментарну більшість. Тому всі міркування й комбінації обертаються довкола питання, на що рішиться президент Гінденбург, який одинокий рішає тепер про дальший розвиток подій. Нема найменшого сумніву, що він ніяк не допустить до прийняття недовір'я урядові Шляйхера. Значить, що оскільки в останньому часі не виринуть якісь несподіванки, треба рахуватися з розпуском райхстагу.

Коли частина публичної опінії думає, що задля вкорочення виборчої боротьби і сполучених з нею політичних та господарських некористей речинець нових виборів буде визначений якнайшвидший, в інших колах говорять явно про те, що теперішнє важке внутрішнє положення створює виїмковий державний стан, який уповажнює уряд до надзвичайних розпорядків. Кажуть, що уряд приготовив уже свій плян, який спирається на засаді: коли з парляментом годі правити, треба якийсь час обходитися без нього.

Америка в справі довгів.

ВАШИНГТОН, 25. І. ПАТ. Уряд Злучених Держав вислав італійському урядові запрошення на конференцію в справі воєнних довгів. Таке саме запрошення дістали, як відомо, Англія, Франція, Чехословаччина та інші довжні держави.

Югославія шукає порозуміння з Італією.

Югославянський король Олександер з жінкою гостить від кількох днів у румунського короля Карла. Румунські урядові кола впевняли спершу, що це чисто родинна гостина (король Олександер оженився з сестрою короля Карла), однак конференції обох коронованих шваґрів з румунськими міністрами та генералами вказують на політичний підклад справи. Міністр закордонних справ Тітулеску старається забезпечити солідарну акцію обох держав у закордонній політиці. Румунсько-італійський пакт приязни продовжено на шість місяців. Цей пакт дає Румунії змогу, не нарушуючи своїх приязних взаємин з Італією, вжити заходів, щоби її югославянський союзник наладнав теж приязні взаємини з Італією. Кажуть, що Румунія підняласе посередництва між обома державами. Румунія згідна з Югославією щодо засади: Балкан для балканських народів. Обі держави визнають господарську й національну незалежність Альбанії в надії, що югославянському урядові вдасться довести до відпруження загострених відносин до Італії.

З голосів польської преси.

„Польсько-українське господарське суперництво".

Про „загрожений стан" польського посідання та „український наступ".

Під повищим наголовком у *„Слові Польскім"* з 26. ц. м. п. М. Здановіч помістив обширну передову статтю, яка збиває ендецькі тези про небезпеку українського господарського розвитку для польського стану посідання у Сх. Галичині. Автор має ту прикмету, що оперує цифрами й підходить до теми ділово; там він теж сильний — так само, як не переконує, коли переходить до загальників. Пригадуємо, що кілька днів тому той сам автор цифрами виказав, скільки правди у плачах Вітоса над зупиненням кольонізаційної акції: скільки то „Пяст" і його „стовпи" заробили на кольонізаційному ґешефті...

Нині цифрами розбиває автор творену ендеками найновішу теорію, наче українці „витискають" поляків у промислі й торговлі та захоплюють у свої руки всю економіку краю, при „безрадности" уряду і повному „безсиллю" польського громадянства.

Тимчасом як ті песимістичні (для поляків — прим. Ред.) виводи представляються у світлі фактичних даних. Галичина ніколи не грішила великим розвитком промислу, в усякому разі складаються на нього станиці, які в 99 відс. працюють польським, жидівським і закордонним капіталом. Український промисл репрезентує тепер не більше, як 1 відс. загального промислу.

Опісля йде скромний список українських фабрик і фабричок на всьому терені Сх. Галичини (бракують у ньому хіба килимчарські варстати у Глинянах і Косові та може ще якісь невеличкі промислові підприємства).

Не потребуємо додавати, що порівнання того маленького білянсу українського промислу з польським промислом — не дає ніяких підстав до песимістичних внесків.

Переходячи до ділянки кооперативної, яка так лякає ендеків та якою вони так лякають уряд і своїх читачів, автор стверджує:

На 4321 кооперативних станиць у півд.-сх. воєвідствах маємо 1025 польських кооперативів, 3146 українських і 150 жидівських. З того зіставлення видна пригнітаюча перевага українських кооператив. Це факт, якого не можна заперечити. Однак у 1025 польських кооперативах є зорганізованих ок. 400.000 членів, а в 3146 українських кооперативах 370.000 членів. Отже хоч під оглядом числа станиць ми значно позаду українців, випереджуємо їх під оглядом зорганізованих членів. Ще більш унаглядноється польський стан посідання при перегляді капіталу, яким розпоряджають польські та українські кооперативи: 1025 польських кооператив репрезентує поверх 20 міліонів зол., підчас коли 3146 українських кооператив лише ок. 15 міл. зол.

Слушно стверджує теж автор, що кредитової української кооперації не можна навіть порівнювати „з розгалуженою і багатою у капітали сіткою польських кредитових станиць". Так само слушно автор дивується, як може держава сумувати й журитися з того приводу, що якась поважна частина її громадян старається розбудувати свій господарський добробут. Зате у дальших виводах він іде вже по лінії „найменшого спротиву" та повторяє ендецькі загальники про „використовування політичними організаціями кооперативних станиць як оперативних баз до протидержавних виступів", про „розбудову тих станиць під політичним кутом" і про „недопускальні форми суперництва в опануванню того чи іншого села". Ті загальники зменшують позитивну вартість першої ділової частини статті. А вже зовсім набирає вона характеру якогось виправдування уряду перед ендеками та потішування їх, що санаційний уряд не гірше ендеків дасть собі раду з українськими кооперативами; про це каже згадка, що вже „виготовлено докладний плян, який має на меті скомасувати кооперативну працю, розстрілену досі поміж численні організації" (це така дипльоматична формулка на приготовлюваний „регіональний" та „утраквістичний" кооперативний законопроєкт). Натяк на ББ, який теж нібито „скомасував" „розстрілене до недавна політ. життя" нагадує відразу санаційних „русинів" та взагалі понурі перспективи ставить перед усякою кооперацією взагалі та українською зокрема.

Останнє твердження статті про те, що українська інтелігенція, не маючи доступу до урядових посад мусить хочби задля власної екзистенції видатися на розбудову кооперативних станиць — правильне. Правильною є теж увага, що ендеки завжди волять більше кричати, ніж працювати. А ми додамо: кричати та руйнувати працю інших.

В усякому разі — ми ніколи не мали найменшого сумніву щодо того, що єдиною справжньою причиною ендецького крику про шкідливість українського кооперативного руху для польської економіки у Галичині був не фактичний стан, лише бажання спонукати уряд до нових протиукраїнських виступів. Згаданий автором проєкт нового кооперативного закону доказує, що це ендекам удалося.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 27. СІЧНЯ 1933.

П. КОТОВИЧ. 3)

З радянської літератури.

III. Маринізм в українській літературі.

Дух відпорности супроти національного гноблення знаходить собі місце в українській радянській літературі.

Аглая, героїня роману М. Хвильового „Вальдшнепи", каже про себе: „Я — нова людина нашого часу. Я одна з тих молодих людей, які, як гриби виростають навколо ваших комячейок". Аглая — це не Галя (другий персонаж роману), це не та типова укр. жінка, що „так ганебно випровадивши синів Тараса Бульби на Запоріжську Січ, пішла плодити безвільних людей".

Але нас у даному випадку цікавить не „воля до поширення" сама по собі (прикладів ми моглиб навести й більше), а своєрідне переломлення цих настроїв на українському ґрунті. Маємо на увазі Маринізм".

Леонід Чернов хоче бачити Україну великою, могучою, морською державою:

„Капітани — наші месії —
три століття хропли на печі.
Нашим трупом наш край засіє
неозору морську далечінь..."

Або, Юрій Яновський: „Морська школа", з вікон синіє море. Юнаки виходять кораблем в плавання. Вони вчаться захищати вільність, свій прапор-націю трудящих („Майстер корабля", стор. 10).

М. Рильський, у збірці поезій „Гомін і відгомін" (1929 р.) пише:

„Ми ще ніколи не були собою
Не підіймали стяга на морях.
Ні по чужих, невиданих краях,
Де квіти квітнуть барвою новою".

Чи не найкраще оцю українську тугу за морем і великодержавністю показав поет, що під псевдонімом „Грон" подав свою поему „Огнецвіт" на конкурс Народнього Комісаріяту Освіти в Харкові.

Поема ця не була видрукована, але В. Коряк написав на цей твір критику. З поданих ним цитат вибираємо такі:

„Дніпро-Босфор-Суец,
Дніпро, Босфор і Ґібралтар,
Кнїв-Лондон, Кічкас-Ріо де Жанейро,
Пічки-Стокгольм, Основа-Орлеан".

У поемі повторюється рефрен:

„Хай ростуть і міцніють порти
Хай ревуть пароплавні сирени.
Золотими вогнями в світи
Вони вказують шлях нам безмежний".

В книжці Гірчака „На два фронти", що вийшла в двох мовах, українській і московській, подибуємо таке місце: „...претензії України, її месіянство по відношенню до народів Сходу — є не що інше, як давніші мрії української буржуазії і укр. куркульства оволодіти східними ринками. Це теорія українського імперіялізму (російське видання, стор. 81).

Характеристично, що Гірчак, цей „заваґітпроб" говорить про „претензії України", як цілости, як єдиного організму. Нема мови про те, що це мовляв, окремі ухили...

IV. В обіймах „рец-бриґад".

Доноси в поліцію пишуться й писалися давно. Серед донощиків мабуть як тепер так і раніше траплялися й письменники. Але написати донос для ДПУ, надрукувати його в літературному органі і взяти за це ще й гонорар — до цього хіба могли додуматися лише в країні „переможно будованого соціялізму".

Проте й тут, очевидно, не все буває зручно писати одному, а тому такі „рецензенти" (доноси звуться — рецензіями) обєднуються в ґрупи — „рец-бриґади". „Ударне" імя, що дозволяє на безапеляційний тон, безграмотність, яка перевищує часто безсоромність цієї писанини, з одного боку, та репресії за справжні, а ще частіше за здогадні „ухили" — ось Сцила і Харибда сучасної української літератури.

Я. Савченко пише: „Розмова сердець" (поета Бахана), — памфлет на старого російського інтелігента, отого носителя месіянської ідеї та потворної російської великодержавности, що дався йому в знаки за революційних часів, і що наступав на нашу слабку культуру з арсеналом третьосортної філософії, містики, соціяльного і індівідуального юродства, знесилюючи нас і деморалізуючи". (120 стор.).

„Яку це „нашу" культуру? — впадає Савченкові до мови Сухино-Хоменко, — кому це „нам"? Кого це „нас" він знесилював і деморалізував? Невже всіх? І чи не протистояла йому якась сила, — ну, хоч би тогож пролетаріяту?"

Може й „протистояла" — не споримо, але чи був між тією „силою" Сухино-Хоменко? Мабуть ні, бо інакше не треба булоб так доводити свою „лояльність" і ловити на слові Савченка.

Я. Савченко про Довженкову фільму „Земля" написав: „...соками буйними пристрасної сили дихає земля. І в цій переможній пісні життя основний мотив співає людина — переможець, організатор, творець".

„В тім то й річ, що „людина" взагалі, а не клясова людина", — додає Сухино-Хоменко...

Колись російський фельдфебель довбав у голови солдатам „на словесності": „Кажу-ж вам, сякі-такі, що не залізний, а вишеозначенний канкт!"...

(Докінчення буде.)

МЛІЮТЬ СТРАЙКУЮЧІ РОБІТНИЦІ.

Як ми вчора повідомляли в відзевській фабриці мануфактури страйкує 6.000 робітників, а з тих 3.000 сиділо безперерви в фабриці. Поліція усунула тих, що голодували в фабриці та не хотіли випустити з фабрики 40 робітниць, які вже мліли з голоду.

—o—

ХОЧУТЬ НАМОВИТИ ПРЕЗ. РОЗЕВЕЛТА ДО МОРАТОРІЇ.

Льорд Рідінг має поїхати до Зл. Держав, щоби намовити през. Розевелта ухвалити мораторію в справі военного довгу.

—o—

ТАЙНІ ЯПОНСЬКІ МОРСЬКІ СТАНИЦІ.

На тайному засіданні мандатової комісії при Лізі Націй виявилося, що японці збудували морські бази на острові Сайпан і Палан, давніх німецьких кольоніях.

—o—

ПОЖЕЖА БОМБАЮ.

БОМБАЙ. 25. І. ПАТ. Сотки населення осталo без захисту, бо пожежа знищила 300 домів на передмісті Бомбаю, Матунґо.

—o—

ПОЖЕЖА КОРАБЛЯ.

БЕРЛІН. 25. І. ПАТ. У гамбурській пристані вибухла нині вночі пожежа на данському пасажирському кораблі „Альсіз“, якого містота виносить 6.000 тон. Вогонь вибухнув у складах товарів, що їх корабель привіз із останньої подорожі до Азії. До рятункової акції взялися всі відділи пристаневої вогневої сторожі. Вогонь вдалося почасти вгасити так, що затопили частину корабля, якого кадовб ушкодився значно в портовому мольо. Рятункову акцію було дуже тяжко вести. Вогневики працювали в протигазовому однострої, бо привезені кораблем запаси копри, кокосового сирівця горіючи, витворювали трійливий газ, схожий на фосген. Пасажири та залога врятувалися.

—o—

НОВИНКИ

— **Е меритований суддя Франц Бабяк** відкрив канцелярію в Бережанах і веде її при вул. Ґертлера ч. 1 (проти маґістрату). 1290 1-2

— **Товариство Українська Захоронка у Львові** подає інтересованим до відома, що влаштовує двомісячний курс для провідниць ведення Садків і Захоронок. Курс, який розпочинається дня 1. лютого 1933 р. ведуть фахові учительські сили, практики відбуваються по Захоронках. Наука відбуватиметься в вечірніх годинах. Оплата за науку і практику 15 зол. місячно. Зголошення письменні слати до Т-ва Українська Захоронка у Львові, вул. Руська 3/І. пов. 3—3

— **Мороз.** В цілій північній і середній Европі запанувала в останніх днях велика студінь. У Швеції й Норвеґії мороз доходить до 40° Цельзія, в Німеччині до 25. Усі захисти для безпритульних у Берліні переповнені. На німецьких залізницях змобілізували технічні поготівля для поборювання перешкод у комунікації. — Великі сніги зупинили майже зовсім залізничу комунікацію в Румунії. В багатьох місцях телефонічні й телеграфічні дроти поперериване. Кілька міст у Молдавії зовсім відрізані від світа. Багато поїздів застрягло в снігу. Тому, що посли, які живуть на провінції, не могли приїхати на засідання парляменту, яке визначене було на 25. січня, його переложили на найближчий день. — — У Польщі мороз вагається між 20 і 30 степенів. У Львові в середу ранком термометр показував 24°, поза містом 30° нижче зера. Метеорольоґи заповідають студінь на довший час

— **Оживлення в деревному промислі.** В Татарові, пов. Надвірна, урухомлено тартак Рознера, що був від довшого часу нечинний. В тартаку найшло працю 25 робітників. — В останньому часі слідне оживлення в деревному промислі в повітах дрогобицькім і турчанськім. В лісах біля Зубриці почали рубати дерево, при чому найшло працю кількасот робітників. Не обійшлося на сам початок без траґічної події. Стяте дерево вбило одного робітника.

— **Гостре стріляння.** У днях 4, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 27. лютого ц. р. відбуватимуться на військовій стрільниці в Замарстинові вправи військових відділів, получені з гострим стрілянням. Територію, загрожену стрільнами, на яку ступати небезпечно для життя, обсадять охоронні стійки. До їх зарядженнь мають приноровлюватися всі прохожі.

— **Перерва в залізничій комунікації.** Останні великі сніги спричинили в Ярославщині перерву в комунікації на воєвідських і повітових дорогах. Перешкоди усунено, ще лише дорога Ярослав-Порохник замкнена для автобусового руху з причини великих снігів.

— **Нові векслеві бляникети** обовязуватимуть від 1. квітня 1933

— **Арештування судового урядника.** На поручення прокуратури поліція перевела ревізію в мешканні директора канцелярії городського суду секція II. у Львові, Северина Куркевича й заквестіонувала шістьдесять кілька депозитових книжочок. Після ревізії відставили його до слідчого судді.

— **Самогубство судового секретаря.** В будинку цивільного суду при вул. Рутовського у Львові кинувся секретар конкурсового відділу Г. Равхберґер з першого поверху на подвіря й тяжко потовкся. Перевезений до шпиталю помер. Причина самогубства загадочна, бо Равхберґер був заможний і жив серед упорядкованих родинних відносин.

— **Син убив батька.** Перед судом присяглих у Перемишлі запав присуд на Степана Якимця, селянина з добромильського повіту, за вбивство свого батька. Батько Якимця відгрожувався родині, що всіх поубиває і приніс до хати сокиру, якою замахнувся на свою жінку. Тоді син вирвав батькові сокиру і вбив його. Дістав за те 12 років вязниці.

— **В пащі медведиці.** В Головецьку коло Сколього відбувалося полювання на дики, яке влаштував у своїх лісах барон Ґредль. Шість осіб із наґінки пішли біля Маківки слідами до одної криївки, звідки вискочила нагло медведиця. Вона кинулася на Миколу Рибака і тягнула його сто метрів, кусаючи по всьому тілі. Рибак боронився, як міг, аж прискочили три пси, які вирятували його напів живого з пащі звірюки. Його перевезли до Сколього, але лікарі не мають надії вдержати його при житті.

— **Каріера.** Французький щоденник „Ентрансіжан“ приніс недавно цікаву анекдоту характеристичну для нашої доби. Один зі співробітників цього часопису мав розмову із старою російською революціонеркою Анжелікою Балабановою, що не зазнала ласки у Сталіна і знову як колись перед революцією, живе бідним еміґрантським життям у Парижі. Вона віддавна знала дуже близько Леніна, Троцького, Муссоліні та інших майбутніх володарів. У 1905 р вона зустріла у Льозанні, у гурті італійських еміґрантів, одного бідно одягненого молодця з блідим лицем і підпухлими очима. Балабанова почала з ним розмову. Він шукав праці і сказав: — Я невдачник, не маю що робити на цій землі — Не попадай у розпуку, товаришу, ми поможемо тобі вийти в люди. — Ні, життя мене більше не цікавить. — Може ти маєш бодай які вигляди на якусь працю? — Один видавець пропонує мені 50 франків за переклад одної малої брошурки Кавтського, але я майже не знаю німецької мови. — А я знаю і поможу тобі. — Не знаю, як тобі віддячитись, товаришко. — Нема защо; скажи мені тільки своє імя та адресу. Бідний молодець відповів: — Моє імя Беніто Муссоліні. Цікаво, чи Муссоліні прочитавши цей спомин, найшов спосіб, як віддячитись Балабановій.

— **Спростування похибки.** В поміщених недавно статтях д-ра Ст. Барана під заг. „Архикнязь Франц-Фердинанд і українська справа“ в „Ділі“ ч. 15 з 23. січня ц. р. і ч. 16 з 24. січня ц р. є кілька друкарських похибок, що їх тепер простуємо. А саме в ч. 15. — возний в Інституті

— **Вбивство з любови.** В Городищу пов. Бібрка 27-літн. Василь Солубка стрілив з кріса до 20-літної Насті Суробура, ранячи її тяжко в голову. Ранену відвезли в безнадійному стані до львівського шпиталю. Винуватця арештували. Причиною злочину була заведена любов.

— **Вовки на Волині.** В багатьох місцях радянської границі появилися масово вовки. Коло Олевська по радянському боці хижаки загризли трьох селян і два коні. Селяни везли дерево до колективу і в лісі напала на них тічня вовків, перед якими не могли оборонитися. Остався по них тільки віз з деревом.

— **Протижидівські демонстрації.** На університеті в Бресляві вибухли 24. ц. м. гостра антисемітська демонстрація. Тому,що проф.Кон розпочав виклади, кількасот студентів счинило в салях і на коридорах великий крик і шум, унеможливлюючи виклади. Демонстранти кидали слізні бомби, а в телефонічній будці підкинули петарду. Ректор покликав поліцію, яка розігнала демонстрантів ґумовими палками.

— **Самогубство американського консуля.** В Празі скінчив самогубством американський консуль Девіс, кинувшися з найвищого поверху сходової клітки в готелі, де мешкав. Погиб на місці.

— **У болгарському портовому місті** Мезембрія над Чорним Морем вибухла велика пожежа, що загрожує цілому місту. Зусилля вогневої сторожі стрічаються з великими труднощами. Всі мешканці винеслися з річами на вулиці, боячись вертати до загрожених домів. Ближчих подробиць покищо нема.

— **Ріжні вістки.** У Брюсселі радила конференція преставників металюрґійної промисловости; метою нарад була відбудова міжнародного сталевого тресту. — Союз банкових урядовців в Еспанії домагається 6-годинного дня праці у всіх банках. — Британська ескадра на Атлантику почала маневри. — Президентом швайцарської конфедерації на 1933 р. вибрали радника Шультеса. — Мексиканський уряд повідомив Лігу Націй, що фінансова кріза не дозволяє йому залишатись членом Ліґи; згідно з приписом Мексик повідомляє про це на два роки раніше, обіцюючи берегти ідеї Ліґи. — Маґістрат Парижа призначив 1779 фр. на лікування каштанів, що ростуть на вулицях і потребують спеціяльної опіки садівника. — До Ніцци приїхав син колишнього англійського премієра Болдуіна, що є кіновим режисером; він буде крутити фільму на Рівієрі. — 15. ц. м. було у Парижі після великих морозів 15 степенів тепла; ця несподівана зміна температури йде з Америки.

Східної Европи у Відні галицький українець, був колишнім підстаршиною австрійської (мильно подано галицької) армії і граф Сфорца замісць проф. Сфорца, що читач сам собі поправив після попередньої титулятури. В ч. 16 замісць ментальність (Гітлера) незрозуміла для нормально думаючого чоловіка нім. походження має бути чоловіка ненімецького походження

—o—

СПОРТ.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

Змагання за чашу Банку Господарства Краєвого.

Чорні—ЛТЛ 15:0.

Погонь—АЗС 1:0.

Дописи.

ЛЬВІВ.

Установчі Збори „Лугу“ у Знесінні. На Йордан 19. ц. м. відбулися у Знесінні к. Львова в салі місцевої читальні „Просвіти“ Загальні Збори першого „Луга“, заложеного на нових статутах. Збори відкрив і вступне слово виголосив мгр. Василь Жовнір, який і вияснив новий статут, звернувши особливу увагу на ті його постанови, які викликали в останньому часі горячу дискусію у пресі, а які відносяться до контролі уряду фізичного виховання. На місці вписалося у члени 35 осіб. Після того вибрано першу Старшину нового „Луга“: мгр Василь Жовнір — голова, Володимир Петяоцький — заст. голови, Омеляна Кирилюківна — секретарка. По виборі Старшини відбулася дискусія над пляном праці знесінського „Луга“ на будуче. Є надія, що відновлений „Луг“ поведе тепер не менше інтенсивну працю, як її вів перед розвязанням.

БУЧАЧ.

З документів часу. Йдучи за кличем „Поборюймо неграмотність!“, задумала чит. „Просвіти“ у Скоморохах, пов. Бучач, уладити курс для неграмотних. Підготовивши все як слід, вніс виділ читальні письмо до шк. інспектора в Бучачі такого змісту: До Пана Інспектора шкільного в Бучачі. Читальня „Просвіти“ у Скоморохах наміряє уладити в часі від 1. І. 1933 до 15. III. 1933 р курс для анальфабетів. Курс буде вести кваліфікована учителька п. Анна Чапельська в салі читальні „Просвіти“ у Скоморохах. Поділений буде на два відділи: а) для тих, які цілком не вміють читати і писати і б) для тих, які вже частинно опанували читання і писання. Просимо отсе приняти до ласкавого відома. — Скоморохи дня 22. грудня 1932. За Виділ читальні „Просвіти“: о Іван Гайбей вр., Чапельська А. вр. (печатка читальні). Виділ читальні сподівався, що все буде в порядку одначе на тому самому письмі одержав таку відповідь

Rada Szkolna Powiatowa w Buczaczu. Otrzym. dn. 27/XII. 1932 Nr. 6493 zal. — Skomorochy. kurs dla anal-

Пожертви на розбудову Національного Музею можна вплачувати через усі більші українські банки у Львові і на почтове конто чекове у Варшаві для Національного Музею у Львові ч. 153.422.

Найкращим прикладом збірної допомоги музеєві може послужити поміч духовенства — Собору Крилошан Митрополичої Капітули, та деканатів Бережанського, Бобрецького і Камянецького, що як члени СПНМ вплатили свої річні вкладки по 120 зол., та ходорівського Деканату зі складкою 130 зол. на будову. Приступлення решти деканатів АЕпархії у члени СПНМ допомогло би посередньо до негайного викінчення будови внутрі та до розміщення збірок у дальших семи салях. Організована поміч засібніших установ краю та від громадян, свідомих ваги хвилини і культурної роботи Національного Музею, певно допоможе вже протягом 1933 року завершити велике діло розбудови Музею і приступити до скріпленої праці вистав і видань з історії мистецтва і культури українського народу.

(Докінчення буде.)

Більшовицький аґент у Ватикані.

У ватиканських колах викликало перед місяцем велике занепокоєння загадочне щезнення о. Ал. Давбнера, особистого секретаря архиєпископа Д'Ербіні, що є предсідником ватиканської комісії pro Russia. Тепер показалося, що о. Давбнер був агентом ДПУ. Походив з Радянщини і ставши перед кількома роками в Римі священиком, здобув собі довіря членів комісії pro Russia, а навіть став секретарем предсідника тієї комісії. На такому становищі мав вгляд у всі довірочні акти й документи, що торкалися католицизму в Радянщині та унійної акції. Слідство ствердило, що Давбнер виїхав з Риму до Берліна, де взяв цивільне вінчання з комуністкою і за радянським пашпортом виїхав за границю. Тікаючи, забрав зі собою важні документи комісії pro Russia. Замітне, що після втечі Давбнера в Радянщині арештували багато католицьких священиків.

Військовий податок.

20. січня ц. р. сойм радив над внесенням Українського Клюбу про зниження висоти військового податку. В імені внескодавців промовляв пос. О. Яворський, який м. ін. сказав таке:

Військовий податок, котрого висоту устійнює розпорядження ради міністрів, спирається на ст. 90. закону з дня 23. травня 1924 р., на підставі якого податок мають платити особи, звільнені цілком або частинно від обовязку військової служби.

На тій основі рада міністрів розпорядком з дня 24. серпня 1931 р. встановила військовий податок, як засадничий податок та як додаток до державного доходового податку. Як основний військовий податок признано його для осіб, яких признали зовсім нездібними до військової служби (категорія Е) та для перенесених до резерви, на 10 зол. річно; для осіб, яких признали здібними до служби в загальному ополченні без зброї, (категорія Д) на 15 зол. річно, а для осіб, яких признали здібними до служби в загальному ополченні зі зброєю (категорія Ц) на суму 20 зол. річно з тим, що обовязок платити військовий податок для категорії Ц, Д, Е має тривати аж до покінчення 50-того року життя.

Хоча само розпорядження ради міністрів мало війти в життя з днем оголошення, себто з днем 7. жовтня 1931 р. то проте цілий ряд осіб отримав завізвання заплатити податок, почавши від дня, коли станули перед поборовою комісією. Через те декотрі з тих осіб мають тепер заплатити віби то залеглого військового податку понад 100 зол.

Наше внесення йде в тому напрямі, щоби уряд змінив своє зарядження, а саме, щоби основний військовий податок обнизити на 50 прц. Коли зважиться, що сьогодня чи то заробітки, чи ціни рільних продуктів впали щонайменше на 50 прц., то ця обнижка на 50 прц. засадничого податку для всіх трьох категорій Ц, Д, і Е є цілком оправдана.

Дальше домагаємося звільнити від військового податку особи, які перенесено до резерви по думці ст. 60 закону про загальний військовий обовязок коли вони перейшли 5-місячну військову службу. Вважаємо, що коли громадянин переслужив у війську 5 місяців і здобув основне військове виховання, нема підстави дальше обтяжувати його військовим податком. Домагаємося дальше звільнити від військового податку рільників, які мають до 5 гектарів землі, та робітників і службовиків, яких місячний заробіток не переступає 120 золотих. Вправді сказав пан референт, що закон передбачує звільнення для безробітних, але, прошу панів, це звільнення торкається безробітних, які є зареєстровані у державних урядах посередництва праці та не торкається усіх сільських бідаків і безробітних. На селі вкоренилася того роду практика, що коли особи, які мають платити податок, не мають нічого, то цей податок стягають з їх родинного маєтку, то цей податок стягають з їх родичів. Це річ ненормальна і наш внесок має на увазі усунути такі надужиття, як перекидання податкової відповідальности зі сина на батька або за матір.

Чому приходимо з тим внесенням. (П. Бурда: Адже ж панове робите це в демонстраційних цілях, кажете, що військовий податок грозить катастрофою для села!) Ні, пане после, для села він не є катастрофою, але є катастрофою для того, хто мусить в нинішніх часах той податок заплатити. Також є катастрофою для рільника, котрий має — скажім — пів морґа поля, коли має платити той податок до 50 року життя, себто має заплатити з титулу податку яких 1000 золотих, коли цілий його маєток не варт у нинішніх часах навіть 300 золотих.

Зголосити цей внесок спонукало нас знання справжніх відносин серед сільського люду, справжніх болів наших виборців. Наше внесення не є демонстраційне, але випливає дійсно з потреб нинішнього важкого положення села. (Внесення Українського Клюбу голосами послів ББ відкинули).

Успіхи наших молодих мистців.

Дня 22-ого січня закінчилася у Львові малярська вистава, зорганізована Українським Т-вом Прихильників Мистецтва, в якій узяв участь гурт молодих мистців зі школи О. Новаківського, сам О. Новаківський і деякі старші мистці зпоза Львова, з Парижа, Варшави та інших міст. Як на нинішні обставини, в яких люди зовсім не цікавляться мистецтвом, тільки насушним хлібом, виставу оглянуло приблизно 1000 осіб. Дуже відрадне явище, що публика купила 41 образів. У даному випадку це головна заслуга одного із членів Виділу Т-ва Прихильників Мистецтва, який приватно намовив кілька заможніх громадян до такого купна. Хоча деякі молоді мистці продали свої образи по дуже добрій ціні, заробіток їх усе ще мінімальний, коли зважити їхні постійні довги за фарби.

Мистці мають намір обїхати зі своєю виставою важніші галицькі міста. Може ця подорож причиниться хоча би трохи до вироблення смаку нашого громадянства, яке ще й досі наповняє свої хати образами т. зв. „каліжського" виробу, богомазами нетямущих мазунів, які мають єдиний талант — продавати інтеліґентним людям сміття за добрі гроші.

Процес Державного Скарбу з б. воєводою Борковським.

Бувшого львівського і познанського воєводу Борковського візвали відповідні державні чинники до заплати належитости за опалювання вутлем його службового помешкання в часі від 15. червня 1928. до 10. жовтня 1929, тобто в часі, коли був воєводою в Познані і означили цю належитість на квоту 1.766 зол. 92 сот. Міністерство внутрішніх справ видало розпорядок, оголошений в „Моніторі Польскім" ч. 120 з 1927 р. такого змісту, що державні урядовці (отже і воєводи) мають звертати державному скарбові належитість за опал їх службового мешкання. Цієї належитости п. Борковський не хотів добровільно заплатити і тому ґенеральна прокуратура, відділ у Львові, виступила від державного скарбу з цивільним процесом в окружному суді в Тернополі проти бувшого воєводи п. Петра Дуніна Борковського, замешкалого в Струсові, суд. гор. Теребовля, про заплату 1766 зол. 92 сот., опираючи своє домагання на згаданому вище розпорядку міністра внутрішніх справ.

Оноді відбулася в окружному суді в Тернополі перша авдієнція проти п. Борковського у повищій справі. Пізваний сам на розправу не явився, а заступав його один з місцевих жидівських адвокатів. Пізваному доручено внести відповідь на позов на письмі і тоді відбудеться дальший хід згаданого процесу.

Є це мабуть перший процес у Польщі, де державний скарб виступає в суді проти бувшого воєводи з титулу службових відносин.

Політичне вбивство в Болгарії.

Два невідомі напасники застрілили 24. ц. м. в Софії комуністичного посла Трайкова в темній вуличці біля парляменту, звідки він вийшов. Трайков дістав пять револьверових куль в голову й згинув на місці. Вбитий був родовитим македонцем і разом з раненим недавно македонським комуністом Мартульковом брав участь в житті македонської еміґрації в Болгарії. Вже двічі робили на нього замах, але за кожним разом він виходив щасливо.

Японія будує літаки.

ТОКІО, 25. І. ПАТ. На основі урядових даних у Японії вибудовано 63 військові літаки за гроші, добуті шляхом публичної субскрипції.

Радянсько-італійські взаємини.

МОСКВА, 25. І. ПАТ. Уступ промови Молотова, присвячений „тісним взаєминам Радянщини з Німеччиною" московські дипльоматичні і денникарські кола коментують як натяк на довірочні переговори з німецькими фірмами у справі пересунення деяких радянських платностей в Німеччині. Звертають теж увагу на факт промовчання Молотовом радянсько-італійських взаємин, що вважались досі дуже приязними.

РОЗВЯЗАННЯ УПРАВИ ЗУПУ У ЛЬВОВІ.

Міністр праці й суспільної опіки зарядив розвязати управу ЗУПУ у Львові й іменував урядовим комісарем цієї установи дотеперішнього президента управи ЗУПУ д-ра Володислава Стесловича, бувш. міністра почти та телеграфу.

Нервовий журналіст.

Два дні тому „Діло" принесло спростування одного українського журналіста, який на підставі § 19. старенького пресового закону домагався „на тому самому місці" і „тими самими черенками" спростувати деякі звороти його промови на одних українських зборах. Це небувалий прецеденс, бо досі з § 19 користали супроти „Діла" здебільша польські урядові чинники. Ще цікавіше цей — зрештою малозначний — випадок виглядає на тлі таких фактів:

1) Коли цей журналіст, ред. Боднарович із „Нашого Прапору", жалівся телефонічно, що „Діло" принесло неправильний зміст його промови, на пресовій конференції у справі „Луґів", представник редакції „Діла" заявив йому виразно, що „Діло" помістить усяке його спростування чи доповнення і без відклику до § 19.

2) На це ред. Боднарович спершу вилаявся телефонічно, потім у „Нашому Прапорі" особисто напав на члена редакції „Діла", хоча знав, що той останній того звіту не писав, викликав зовсім зайвий конфлікт на персональному ґрунті, вкінці таки пошукав собі сатисфакції — у § 19 прес. закону.

3) Поскільки ж щонайменше дискусійним є „злочин", якого допустилося „Діло" є слідуюча заява яку прислали нам 3 члени тої Луґової пресової конференції:

ЗАЯВА.

„У звязку з заявою пп. ред. Боднаровича, Яворівського та Шкрумеляка наче би звіт, поданий у „Ділі" „З пресової конференції у справі нового статуту Луґів" в уступі щодо промови ред. Боднаровича не відповідає правді, заявляємо, як присутні на тій конференції, що по суті той звіт цілком правильно віддав зміст і характер промови ред. Боднаровича, і тому закид свідомого й злобного перекручення не має ніяких підстав. Уважаємо, що різкі закиди під адресою співробітника „Діла цілком неоправдані.

Лев Лепкий, Роман Пашківський.

Потверджую правильність заподаного тов. Лепким з тим, що короткий зміст промови ред. Боднаровича, поданий в „Ділі", не обняв одного коментаря до його одного ширшого твердження.

Роман Голіян

І навіщо ж у такому разі робити стільки шуму, ображувати людей та — нервуватися?!

МЛІЮТЬ СТРАЙКУЮЧІ РОБІТНИЦІ.

Як ми вчора повідомляли в віддзевській фабриці мануфактури страйкує 6.000 робітників, а з тих 3.000 сидiло безперервно в фабриці. Поліція усунула тих, що голодували в фабриці та не хотіли випустити з фабрики 40 робітниць, які вже мліли з голоду.

ХОЧУТЬ НАМОВИТИ ПРЕЗ. РОЗЕВЕЛТА ДО МОРАТОРІЇ.

Льорд Рідінг має поїхати до Зл. Держав, щоби намовити през. Розевелта ухвалити мораторію в справі воєнного довгу.

ТАЙНІ ЯПОНСЬКІ МОРСЬКІ СТАНИЦІ.

На тайному засіданні мандатової комісії при Лізі Націй виявилося, що японці збудували морські бази на островi Сайпан і Палан, давніх німецьких кольоніях.

ПОЖЕЖА БОМБАЮ.

БОМБАЙ, 25. І. ПАТ. Сотки населення остало без захисту, бо пожежа знищила 300 домів на передмістi Бомбаю, Матунго.

ПОЖЕЖА КОРАБЛЯ.

БЕРЛІН, 25. І. ПАТ. У гамбурській пристані вибухла нині вночі пожежа на данському пасажирському кораблі „Альсіз", якого місткість виносить 6.000 тон. Вогонь вибухнув у складах товарів, що їх корабель привіз із останньої подорожі до Азії. До рятункової акції взялися всі відділи пристаневої вогневої сторожі. Вогонь вдалося почасти вгасити так, що затопили частину корабля, якого кадовб ушкодився знаямо в портовому мольо. Рятункову акцію було дуже тяжко вести. Вогневики працювали в протигазовому одностроï, бо привезені кораблем запалкспри, кокосового сирівця горіючи, витворювали трійливий газ, схожий на фосген. Пасажири та залога врятувалися.

НОВИНКИ

— **Е меритований суддя Франц Бабяк** відкрив канцелярію в Бережанах і веде її при вул. Гердлера ч. 1 (проти магістрату). 1290 1-2

— **Товариство Українська Захоронка у Львові** подає інтересованим до відома, що влаштовує двамісячний курс для провідниць ведення Садків і Захоронок. Курс, який розпочинається дня 1. лютого 1933 р. ведуть фахові учительські сили, практики відбуваються по Захоронках. Наука відбуватиметься в вечірніх годинах. Оплата за науку і практику 15 зол. місячно. Зголошення письменні слати до Т-ва Українська Захоронка у Львові, вул. Руська 3/І. пов. 3—3

— **Мороз.** В цілій північній і середній Европі запанувала в останніх днях велика студінь. У Швеції й Норвеґії мороз доходить до 40° Цельзія, в Німеччині до 25. Усі захисти для безпритульних у Берліні переповнені. На німецьких залізницях змобілізували технічні поготівля для поборювання перешкод у комунікації. — Великі сніги зупинили майже зовсім залізничу комунікацію в Румунії. В багатьох місцях телефонічні й телеграфічні дроти поперериванi. Кілька міст у Молдавії зовсім відрізані від світа. Багато поїздів застрягло в снігу. Тому, що посли, які живуть на провінції, не могли приїхати на засідання парляменту, яке визначене було на 25. січня, його переложили на найближчий день. — У Польщі мороз вагається між 20 і 30 степенів. У Львові в середу ранком термометр показував 24°, поза містом 30° нижче зера. Метеорольоги заповідають студінь на довший час

— **Оживлення в деревному промислі.** В Татарові, пов. Надвірна, урухомлено тартак Розвера, що був від довшого часу нечинний. В тартаку найшло працю 25 робітників. — В останньому часі слідне оживлення в деревному промислі в повітах дрогобицькім і турчанськім. В лісах біля Зубриці почали рубати дерево, при чому найшло працю кількасот робітників. Не обійшлося на сем початок без трагічної події. Стяте дерево вбило одного робітника.

— **Гостре стріляння.** У днях 4, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 27. лютого ц. р. відбуватимуться на військовій стрільниці в Замарстинові вправи військових відділів, получені з гострим стрілянням. Територію, загрожену стрільнами, на яку ступати небезпечно для життя, обсадять охоронні стійки. До їх заряджень мають припоровлюватися всі прохожі.

— **Перерва в залізничій комунікації.** Останні великі сніги спричинили в Ярославщині перерву в комунікації на воєвідських і повітових дорогах. Перешкоди усунено, ще лише дорога Ярослав-Порохник замкнена для автобусового руху з причини великих снігів.

— **Нові векслеві бланкети** обовязуватимуть від 1. квітня 1933.

ЯК ОХОРОНИТИСЯ ПЕРЕД ҐРИПОЮ.

— **Арештування судового урядника.** На поручення прокуратури поліція перевела ревізію в мешканні директора канцелярії городського суду секція II. у Львові, Северина Куркевича й заквестіонувала шістьдесять кілька депозитових книжочок. Після ревізії відставили його до слідчого судді.

— **Самогубство судового секретаря.** В будинку цивільного суду при вул. Рутовського у Львові кинувся секретар конкурсового відділу Г. Равхберґер з першого поверху на подвіря й тяжко потовкся. Перевезений до шпиталю помер. Причина самогубства загадочна, бо Равхберґер був заможний і жив серед упорядкованих родинних відносин.

— **Син убив батька.** Перед судом присяглих у Перемишлі запав присуд на Степана Якимця, селянина з добромильського повіту, за вбивство свсго батька. Батько Якимця відгрожувався родині, що всіх поубиває і приніс до хати сокиру, якою замахнувся на свою жінку. Тоді син вирвав батькові сокиру і вбив його. Дістав за те 12 років вязниці.

— **В пащі медведиці.** В Головецьку коло Сколього відбувалося полювання на дики, яке влаштував у своїх лісах барон Ґредль. Шість осіб із наганки пішли біля Маківки слідами до одної криївки, звідки вискочила нагло медведиця. Вона кинулася на Миколу Рибака і тягнула його сто метрів, кусаючи по всьому тілі. Рибак боронився, як міг, аж прискочили три пси, які вирятували його напів живого з пащі звірюки. Його перевезли до Сколього, але лікарі не мають надії вдержати його при житті.

— **Карієра.** Французький щоденник „Ентрансіжан" приніс недавно цікаву анекдоту характеристичну для нашої доби. Один зі співробітників цього часопису мав розмову із старою російською революціонеркою Анжелікою Балабановою, що не зазнала ласки у Сталіна і знову, як колись перед революцією, живе бідним еміґрантським життям у Парижі. Вона віддавна знала дуже близько Леніна, Троцького, Муссолінія та інших майбутніх володарів. У 1905 р. вона зустріла у Льозанні, у гуртi італійських еміґрантів, одного бідно одягненого молодця з блідим лицем і підпухлими очима. Балабанова почала з ним розмову. Він шукав праці і сказав: — Я невдачник, не маю що робити на цій землі. — Не попадай у розпуку, товаришу, ми поможемо тобі вийти в люди. — Ні, життя мене більше не цікавить. — Може ти маєш бодай які вигляди на якусь працю? — Один видавець пропонує мені 50 франків за переклад одної малої брошурки Кавтського, але я майже не знаю німецької мови. — А я знаю і поможу тобі. — Не знаю, як тобі віддячитись, товаришко. — Немає защо; скажи мені тільки своє імя та адресу. Бідний молодець відповів: — Моє імя Беніто Муссоліні. Цікаво, чи Муссоліні прочитавши цей спомин, найшов спосіб, як віддячитись Балабановій.

— **Спростування похибки.** В поміщених недавно статтях д-ра Ст. Барана під заг. „Архикнязь Франц-Фердинанд і українська справа" в „Ділі" ч. 15 з 23. січня ц. р. і ч. 16 з 24. січня ц. р. є кілька друкарських похибок, що їх тепер простуємо. А саме в ч. 15. — возний в Інституті

— **Вбивство з любови.** В Городищу пов. Бібрка 27-літн. Василь Солубка стрілив з кріса до 20-літньої Насті Суробура, ранячи її тяжко в голову. Ранену відвезли в безнадійному стані до львівського шпиталю. Винуватця арештували. Причиною злочину була заведена любов.

— **Вовки на Волині.** В багатьох місцях радянської границі появилися масово вовки. Коло Олевська по радянському боці хижаки загризли трьох селян і два коні. Селяни везли дерево до колективу і в лісі напала на них тічня вовків, перед якими не могли оборонитися. Остався по них тільки віз з деревом.

— **Протижидівські демонстрації.** На університеті в Бреславі вибухли 24. ц. м. гостра антисемітська демонстрація. Тому, що проф. Кон розпочав виклади, кількасот студентів счинило в салях і на коридорах великий крик і шум, унеможливлюючи виклади. Демонстранти кидали слізні бомби, а в телефонічній будці підкинули петарду. Ректор покликав поліцію, яка розігнала демонстрантів гумовими палками.

— **Самогубство американського консуля.** В Празі скінчив самогубством американський консуль Девіс, кинувшися з найвищого поверху сходової клітки в готелі, де мешкав. Погиб на місці.

— **У болгарському портовому місті** Мезембрія над Чорним Морем вибухла велика пожежа, що загрожує цілому місту. Зусилля вогневої сторожі стрічаються з великими труднощами. Всі мешканці винеслися з річами на вулиці, боячись вертати до загрожених домів. Ближчих подробиць покищо нема.

— **Ріжні вістки.** У Брюсселі радила конференція преставників металюрґійної промисловости; метою нарад була відбудова міжнароднього сталевого тресту. — Союз банкових урядовців в Еспанії домагається 6-годинного дня праці у всіх банках. — Британська есакдра на Атлантику почала маневри. — Президентом швайцарської конфедерації на 1933 р. вибрали радника Шультеса. — Мексиканський уряд повідомив Лігу Націй, що фінансова кріза не дозволяє йому залишатись членом Ліги; згідно з приписом Мексик повідомляє про це на два роки раніше, обіцюючи берегти ідеї Ліги. — Маґістрат Парижа призначив 1779 фр. на лікування каштанів, що ростуть на вулицях і потребують спеціяльної опіки садівника. — До Ніцци приїхав син колишнього англійського прем'єра Болдуїна, що є кіновим режисером; він буде крутити фільм на Рів'єрі. — 15. ц. м. було у Парижі після великих морозів 15 степенів тепла; ця несподівана зміна температури йде з Америки.

Східної Европи у Відні галицький українець, був колишнім підстаршиною австрійської (мильно подано галицької) армії і граф Сфорца замісць проф. Сфорца, що читач сам собі поправив після попередньої титулятури. В ч. 16 замісць ментальність (Гітлера) незрозуміла для нормально думаючого чоловіка нім. походження має бути чоловіка ненімецького походження

СПОРТ.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

Змагання за чашу Банку Господарства Краєвого.

Чорні—ЛТЛ 15:0.

Погонь—АЗС 1:0.

Дописи.

ЛЬВІВ.

Установчі Збори „Лугу" у Знесінні. На Йордан 19 ц. м. відбулися у Знесінні к. Львова в салі місцевої читальні „Просвіти" Загальні Збори першого „Луга", заложеного на нових статутах. Збори відкрив і вступне слово виголосив мгр. Василь Жовнір, який і вияснив новий статут, звернувши особливу увагу на ті його постанови, які викликали в останньому часі горячу дискусію у пресі, а які відносяться до контролі уряду фізичного виховання. На місці вписалося у члени 35 осіб. Після того вибрано першу Старшину нового „Луга": мгр Василь Жовнір — голова, Володимир Петноцький — заст. голови, Омеляна Кирилюківна — секретарка. По виборі Старшини відбулася дискусія над пляном праці знесінського „Луга" на будуче. Є надія, що відновлений „Луг" поведе тепер не менше інтенсивну працю, як її вів перед розвязанням.

БУЧАЧ.

З документів часу. Йдучи за кличем „Поборюймо неграмотність!", задумала чит. „Просвіти" у Скоморохах, пов. Бучач, уладити курс для неграмотних. Підготовивши все як слід, вніс виділ читальні письмо до шк. інспектора в Бучачі такого змісту: До Пана Інспектора шкільного в Бучачі. Читальня „Просвіти" у Скоморохах наміряє уладити в часі від 1. І. 1933 до 15. III. 1933 р. курс для анальфабетів. Курс буде вести кваліфікована учителька п. Анна Чапельська в салі читальні „Просвіти" у Скоморохах. Поділений буде на два відділи: а) для тих, які цілком не вміють читати і писати і б) для тих, які вже частинно опанували читання і писання. Просимо отсе приняти до ласкавого відома. — Скоморохи дня 22. грудня 1932. За Виділ читальні „Просвіти": о. Іван Галбей вр., Чапельська А. вр. (печатка читальні). Виділ читальні сподівався, що все буде в порядку, одначе на тому самому письмі одержав таку відповідь:

Rada Szkolna Powiatowa w Buczaczu. Otrzym. dn. 27/XII. 1932 Nr. 6493. zał. — Skomorochy, kurs dla anal-

zabetów. Odręcznie. Czytelni Proświty w Skomorochach. Zwracam z powiadomieniem, że Rada Szkolna Powiatowa, nie przyjmuje do wiadomości prowadzenie przez Czytelnię Proświty kursu dla analfabetów, ponieważ do prowadzenia powyższego kursu jest uprawnione tamtejsze kierownictwo szkoły. — Przewodniczący Rady szkolnej powiatowej, inspektor szkolny: J. Mądry.

ЖОВКІВЩИНА.

Наші сільські кашики. В часі усієї плебісцитової акції в жовківському повіті виявили деякі наші війти свою жалюгідну небувалу безхребетність. Для ілюстрації нехай послужить тих кілька прикладів. 1) У селі **Куниві** війт Проць Лим не хотів спершу зовсім підписувати шкільних декларацій та на інтервенцію депутації селян сказав, що має доручення підписати лише 120 декларацій і стільки на ділі підписав. Зате з присілків **Вільки Куниська, Хитрейки і Червінця** не підписав ні одної. Що більше, той війт не підписав декларації навіть для своєї дитини. Селяни прийшли у депутації в числі майже 40 людей до староства. А заступник старости Андрухович (наш таки землячок) велів їм прийти на другий день тобто 28. грудня. Того дня селяни явилися знову в старостві. Пан заступник мав якесь „поседзене“. Прийшли селяни перед третьою зполудня — тоді п. заступник випросив селян за двері: мовляв, час урядування минув. Селяни звернулися просто з плачем до о. Вігоринського. Той велів покликати війта, якого знайшли селяни в коршмі у Гершка Еттінгера. **Війт** категорично заявив, що таки не підпише, бо одержав такий наказ від староства і мусить старших слухати. 2) В селі **Сопошині** війт Іван Клепач відмовив підпису на деклараціях. Коли ж явилася депутація з того села з письменною жалобою у старостві, там почула таке, що, мовляв, війт „на урльопі“. Селяни звернулись тоді за підписами до заступника війта, а цей заявив просто, що не має печатки. 3) Війт з **Мацошина** Дм. Сірак не хотів теж підписувати декларацій. Увесь час тікав від людей або ховався по хатах. Раз, зустрівши його в місті, бігли за ним селяни, щоби допроситись підписів. 4) Те саме було в **Новому Селі**. На допомогу тим війтам вирушили й інші сили — деколи поліція і деякі учителі. Наведемо тільки один приклад — а таких було безперечно більше в повіті. В селі 5) **Волі Вис.** учитель Тріска Юзеф (ґенте рутенус — реліґіоне польонус), довідавшись, що селяни підписують шкільні декларації, прийшов до школи дня 20. грудня і почав дітей сварити за їх батьків. Мовляв, коли батьки хочуть української школи, нехай зложаться і поставлять українську школу. А теперішня школа громадська. За якийсь час захочете може ще й німецької або жидівської.. Хлопцям Черачіним, які ходять з передмістя до сільської школи, бо до міста за далеко, грозив усуненням зі школи, а батька, що є громадським грабарем, пообіцяв викинути. 6) У Скварявi Старій війт зовсім не хотів підписати — відмовився категорично.

БІРЖА.

ЗБІЖЕ

Ціни збіжеві, ринкові льоко Підволочиська:

Пшениця двірська 740 28.50—29.00, пшениця двірська 720 27.25—27.75, овес збірний замоклий 10.75—11.00, кукурудза краєва 12.50—13.00, висівки пшеничні 7.25—7.50.

Льоко Львів: висівки пшеничні 8.75—9.00.

ГРОШІ.

Долар у приватних оборотах зол. 8.91.25.

Трансакції. — Продажа. — Купно.

Бельгія 123.90, 125. 21, 123.59; Данціґ 173.80, 174.25, 173.37; Голяндія 358.00, 350.00, 358.00; Льондон 30.25, 30.40, 29.10; Ню Йорк чеки 8.916, 8.936, 8.96; Н. Йорк кабель 8.920, 8.9, 8.9; Париж 34.90, 34.99, 34.81; Прага 26.43, 26.49, 26.37; Швайцарія 172.85, 173.28, 172.42; Італія 45.72, 45.94, 45.50; Берлін 212.40.

АКЦІЇ.

Банк Польський 81, 81 і одна четверта, 81.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 25. I. 1933 р. за масло експортове та десерове пріма 2·20 зол., за літру молока 15—17 сот., літру сметани 0·00 зол., копу яєць 5·40—5·60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Український Театр ім. Тобілевича в салі Театру Ріжнородностей.

Пятниця, 27. I. год. 7.30 веч. „Роксі“ комедія Барі Коверса.

Субота, 28. I. год. 3.00 попол. „Мікадо“ оп. Сулівена.

Понеділок, 30. I. год. 7.30 веч. „Бояриня“ песа Лесі Українки.

Вівторок, 31. I. год. 7.30 веч. „Мотря“ Лужницького й Лісевича на основі Лепкого.

Великий Міський Театр.

Четвер, 26. I. з причини ген. проби „Розбійників“ Шілера театр нечинний.

Пятниця, 27. I. год. 7.30 веч. премієра „Розбійники“ Фр. Шіллера (Абон. 7).

Неділя, 29. I. год. 3.15 попол. „Аїда“ оп. Верді (виступ Голинського).

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 26. I. год. 7.30 веч. „Джім і Джіл“ (ціни знижені. Абон. 5).

Концертове Бюро М. Тірка.

Четвер 26. січня: VIII. Мистецький концерт — Маврикій Розенталь, піяніст.

Кіна.

АДРІЯ: „Король прошаків“.

АПОЛЬО: „Рай підростків“.

АТЛЯНТІК: „Безприютні“.

КАСІНО: „Мата Гарі“ (Грета Гарбо).

КОЛІСЕЙ: „Трансатлантік“ і ревія „Парада моряків“.

КОПЕРНИК: „Зунгу, пригоди малполюда й білої жінки“.

МАРУСЕНЬКА: „Зунгу, пригоди малполюда й білої жінки“.

МІРАЖ: „Непотрібна“.

ОАЗА: „Чоловік своєї жінки“ та ревія.

ПАЛЯС: „Готель студентів“.

ПАН: „Ц. к. команда сердець“.

ПАСАЖ: „Пімста божевільного“ та додатки.

ПРОМІНЬ: „Дівча з Пратеру“.

СТИЛЕВЕ: „Пат і Патахон, винахідники пороху“ та ревія.

УТІХА: „Чудо вовків“ і ревія „Підвечірок у тітки Кунегунди“.

ХИМЕРА: „Гльорія“ з Бриґідою Гельм.

—o—

Закордонне радіо.

Четвер, 26. січня 1933.

Братислава (279,9) 12.30 Концерт, **Мілано** (331,4) 21.00 Опера, **Штутгарт** (360,6) 13.30, 17.00 Концерт, 20.00 „Синьобородий“, оп. Офенбаха, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.40 Спів, **Ляйпціг** (380,6) 20.00 „Іфіґенія в Авлісі“ оп. Глюка. **Білгород** (430,4) 19.00 Пісні, **Рим** (441,2) 20.45 Концерт, **Відень** (517,2) 11.30, 17.10, 22.25 Музика, 19.25 „Кавалерія Рустікана“ оп. Маскаїя, „Паяци“ оп. Леонкавалля, **Будапешт** (550,5) 18.20 Циг. орхестра, 19.30 Опера, **Люблянa** (574,7) 20.00 Оп. арії, **Харків** (937,5) 10.30, 16.15, 17.40, 18.40 Концерт.

Пятниця, 27. січня 1933.

Барі (269,4) 17.30 Фортепян, 20.30 Оп. музика. **Мілано** (331,4) 16.00, 21.00 Концерт, **Брно** (341,7) 19.30 „Чорт і Катерина“ оп. Двожака, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.15 Спів, 19.05 Концерт, **Білгород** (430,4) 12.00 Югосл. музика, 20.30 Клярнет, 21.00 „У криниці“ ком. опера Бльодека, **Стокгольм** (435,4) 17.45 Військ. музика, 19.30 Хор, **Рим** (441,2) 16.00, 20.45 Концерт, 21.30 „Іль Джелеравіссімо“ ком. Моцара, **Лянгенберг** (472,4) 12.00, 13.30, 17.00 Концерт, 20.00 Вальси, **Відень** (517,2) 11.30 Квартет, 20.00 Концерт, **Мінхен** (532,9) 16.00 Солісти, 20.35 Хор, 21.00 „Ді Ґешвістер“ песа Ґетого, 21.45 Веч. програма. **Харків** (937,5) 10.00, 15.15, 18.40 Концерт, 16.30 Гумор і сатира, 24.00 Звуковики.

Львівське радіо.

Четвер, 26. січня 1933.

11.40 Огляд преси, 11.50, 12.30 Метеорольоґ. комунікат, 11.58 Час, 12.10, 16.15 Грамофон. 12.35 Шк. концерт, 15.10 Експорт. комунікат, 15.15 Господарський комунікат, 15.25 Грамофон, Сільва рерум, 16.00 Карнавал і тов. життя, 16.25 Лекція фр. мови, 16.40 Як треба читати Норвіда, 17.00 Грамофон, Комунікат для рибалок, 17.40 Зим. макабіяда, 18.00 Шубертів октет, 18.45 Всячина, 19.05 Рільн. комунікат, 19.30 „Чати на вовків“, Прес. рад. денник, 19.45 Обговорення концерту з Дрездена, 20.00 Тр. з Дрездена: „Іфіґенія в Авлісі“ оп. Глюка, 22.00 „Аврелію, не роби того“ авд., 22.45 Комунікати, 22.50 Танц. музика.

Пятниця, 27. січня 1933.

11.40 Огляд преси, 11.50, 13.20 Метеорольоґічний комунікат, 11.58 Час, 12.10, 16.15 Грамофон, 15.10 Експорт. комунікат, 15.15 Господарський комунікат, 15.35 Лекція англ. мови, 15.50 Грамофон, Сільва рерум, 16.00 Огляд жіночих часописів, 16.40 „Час“ відч., 17.00 Орхестра, 18.00 Грузинська авдиція (орхестра, сп.в), 18.50 Комунікат для лещатарів, 19.00 „Толедо“ фейл., 19.15 Всячина, 19.30 „Творення нового світогляду“, 19.45, 22.45 Прес. рад. денник, 20.00 Муз. балачка, 20.15 Концерт (орхестра, фортепян, віольончеля), Фейл.: „Авдиція та театр“, 22.40 Спортові вістки, 22.55 Комунікат, 23.00 Танк. музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

На Рідну Школу зложили Вп. Леонтія Мричківна і Микола Негребецький 50 зол. замісць повідомлень про своє вінчання, яке відбудеться дня 3. лютого 1933. у Львові.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

1 ЗОЛ. направа брошки, перстеня або ковтка коштує у Манделя, вул. Коперника, проти кіна „Коперник“. 1197 4-10

З ДНЕМ 1. ЛЮТОГО 1933 влаштовує Стефанія Монцібович трьохмісячний курс крою та шиття. Зголошення приймають у пополудневих годинах вул. Хмельовського ч. 15. 1273 1—3

ПЕЧІ, бляхи, рушта, кухонне начиння, найсолідніша фірма Рентчнер, Леґіонів ч. 37. 1264 3-10

РУТИНОВАНИЙ конципієнт шукає місця в адвоката. Зголошення: Д-р Р. Мармаш, Зашків к. Львова. 1290 1—3

ТЕПЕР ПРОДАЄМО залишені по сезоні сукні від зол. 15.—, плащі від зол. 25.—, усі інші товари дуже оказійно. Магазин **ЯКІВ ПОСАМЕНТ**, Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). 1288 1—6

ВИКАЗ ЖЕРТВ
зложених на „Фонд Ветеранів“ у II. півроці 1932 р. в золотих:

Інж. Артимишин 2, К. Багницький, Городенка 11, Д-р О. Бай, Буськ 4, учит. А. Баландюк, Чижев 15, ем. лікар А. Бачинський, Калуш 17, О. Бачинська, Стрий 2, Д-р Д. Блавацький, Бібрка 25, С. Бріль, Тудорів 15, проф. І. Брикович, Тернопіль 15, о. І. Брикович, Кривеньке 6, о. В. Венгринович, Ваньовичі 24, учит. Г. і О. Вовк, Шешори 5, о. І. Гаврилишин, Лучинці 9.60, С. Гандзюк, Лубна 6, Д-р Т. Гвоздецький, Липиця Дол. 3, В. Глібовицький, Шешори 15, Т. Гоза, Перемишль 18, учит. О. Горбатий, Олькуш 3, учит. М. Гординська, Ваньовичі 24, Т. Грицай, Стрілиська Ст. 3, І. Гутикевич, Стрий 10, Д-р В. Гуркевич, Стрий зб. 124, Т. Ґоґоц, Борислав 10, нот. В. Дяків, Немирів 25, Д. Жук, Павлова 6, Д-р А. Жуковський, Підволочиська 12, о. П. Задорняк, Деревляни 5, о. Л. Залужний, Заланів 12, проф. І. Заяць, Перемишль 12, Д-р П. Зволинський, Болехів 18, М. Зубрей, Перемишль 12, О. Качапюк, Любомирка 6, інж. К. Кізюк, Корол. Гута 10, О. Коссик, Познань 10, учит. П. Костюк, Руда Паб. 6, К. Котис, Перемишль 17, С. Кульчицький, Катовиці 5, суд. В. Курилович, Підкамінь 15, Д-р С. Кушнір, Яворів 9, ем. упр. шк. С. Ласовський, Фільварки 6, Д-р І. Левицький, Стрий 10, Ю. Левицький, Осмолода 15, канд. нот. Я. Левицький, Винники 30, Д-р М. Лепкалюк, Галич 3, о. С. Мазяр, Новосілки 6, Д-р В. Маковський, Лісько 35 О. Максимюк, Катовиці 60, суд. Я. Мархів, Бучач 10, М. Марко, Перемишль 4, М. Михайлів, Рибник 10, лікар В. Морзвський, Познань 10, о. В. Навроцький, Красне 3, Л. Налуковий, Копичинці 15, П. Особа, Людвиківка 4, радн. Т. Пилипівський, Познань 5, о. В. Подоляичук, Чернелів 4, о. Т. Прийма, Дуліби 20, Д-р І. Рижій, Миколаїв к. Гаїв 8, Д-р М. Рожанківський, Калуш 60, Д-р М. Сірко, Броди 15, інж. І. Скоропада, Тернопіль 9, П. Скочиліс, Сікорж 2, Службовики П. С. К., Стрий 109.90, П. Смаль, Борщів 20, о. К. Стисловський, Девятники 6, І. Строцький, Отинія 30, Ю. Татунчак, Поремба Жеґ. 5, М. Тимяків, Бабин 25 Фр. Фільц М. Яворів 4, Філія УКТОДІ 19.90, О. Хирра, Коломия 21, о. В. Чопей, Галич 4, о. Янович, Борщів 8, Д-р Р. Савойка, Дрогобич 10.

Львів: Д-р В. Бабій 2, проф. М. Бадлюк 7, інж. П. Базилевич 7.20, П. Бакович 9, о. В. Белей 36, М. Біганський 9, Т. Білостоцький 1, Д-р Р. Білас 14, інж. М. Боднар 12, ред. О. Боднарович 12, М. Бонковський 10.50, Д-р Д. Бречка 6, М. Брилинський 2.50, Д-р Т. Бурачинський 12, В. Варивода 3, І. Василик 12, В. Васильків 3, Д-р І. Веґера 3, Д-р І. Витанович 1, Д-р М. Войтович 9, Д-р М. Волошин 90, дир. С. Волошиновський 12, А. Гаврилко 12, Ю. Галяревич 6, Д-р С. Ганицький 4, В. Гафткович 3, Г. Гладкий 12, Д-р Б. Гнатевич 2, В. Головка 12, І. Грабар 12, Я. Гузар 3, М. Ґебус 6, Д-р І. Ґижа 10, К. Гуран 6, Г. Дмитрів 6, В. Дуткевич 6, інж. Г. Еляшевський 3, інж. Г. Йовик 0.50, інсп. М. Капуста 6, О. Карпінський 12, Д. Квасниця 12, В. Кипріян 6, дир. М. Кисілевський 12, В. Кміцикевич 12, М. Козланюк 0.50, Г. Ковч 5, Д-р М. Коновалець 4, Д-р Ю. Кордюк 12, Я. Косоноцький 12, О. Костик 9, інж. П. Коцюба 6, В. Коцюмбас 2, Д-р П. Кривуцький 15, В. Кубаєвич 12, В. Кудрик 6, М. Кузик 5, Л. Кульчицький 6, Д. Кульчицький 6, о. Д-р Лаба 10, Д-р О. Лаврівський 16, І. Лада 3, В. Левицький 6, Д-р Л. Левицький 30, Л. Лепкий 8, Г. Лесюк 0.50, І. Литвинець 3, Д-р Лужницький 2, Т. Логин 2, Д-р інж. В. Лукашевський 4.50, пос. О. Луцький 60, С. Магаляс 15, Д-р Л. Макарушка 10, Д-р Л. Максимонько 12.50, о. О. Малиновський 15, Я. Маренін 6, дир. І. Мартюк 8, Д-р М. Матюшенко 7.20, інж. А. Мельник 9, М. Мельничук 12, П. Мечник 4, О. Микитович 9, Т. Миссак 6, радн. В. Мриґлоцький 7, ред. В. Мудрий 6, дир. А. Мудрик 12, Д-р М. Музика 12.50, Е. Мурин 2, О. Навроцький 8, дент. Я. Насс 10, Д-р І. Німчук 10, Л. Огоновський 12, Д-р Я. Олексишин 12, інж. І. Ольховий 12, В. Ольховий 6, В. Онуфрик 7, М. Павлюк 6, І. Пак 1, дир. В. Паліїв 22, ред. Д. Паліїв 11, інж. А. Палій 12, Д-р М. Паньчишин 40, В. Паньків 2.50, Д-р К. Паньківський 10, інж. С. Пастернак 2, Д-р Я. Пастернак 11, П. Пісіка 12, З. Пеленський 12, Д-р З. Петрів 6, П. Петрик 3.50, інж. О. Пежанський 3 К. Плетінка 1.50, проф. Ю. Полянський 6, П. Постолюк 7.50, Т. Пявка 10, О. Раковський 11, інж. Р. Раковський 12, радн. Рожанківський 10, інж. З. Рудик 12, І. Рудницький 6, М. Рудницький 5, інж. Л. Савойка 4, С. Свирида 6, І. Семянів 6 інж. А. Сербин 10, В. Синенький 1.50, Я. Скопляк 12, І. Стернюк 12, О. Стацура 2, О. Тарнавський 9, інж. М. Творидло 12, Д-р М. Терлецький 50, ред. І. Тиктор 15, С. Трусевич 3, проф. Л. Турчин 6, С. Український 10, В. Фарміґа 4, І. Филипович 6, Б. Фостяк 1, М. Хархаліс 3, Д-р М. Холевчук 6, Д. Хомяк 2, дир. Е. Храпливий 6, Д-р П. Цимбалістий 10, о. Я. Чемеринський 15, А. Чір 5, Д-р М. Чубатий 21, ред. Л. Чубатий 1, дир. Ю. Шепарович 12, інж. Л. Шепарович 20, ред. Ю. Шкрумеляк 4, Д-р В. Ювзак 1.50, З. Юзвчинський 12, І. Яремкевич 6, Л. Ясінчук 4.

За редакцію відповідає Олександер Костик — Видає Видавнича Спілка „Діло“. — З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів Ринок 10